

Adi Şirket: gerçek kişilerin oluşturduğu küçük şirketlerdir. Şirketi kuracak olan kişilerin gelir vergi numarası alması yeterlidir.

Şahıs Şirketleri: En büyük özellikleri gerçek kişiler tarafından kurulmuş olmalarıdır. Bu nedenle borçlar sadece şirketin borcu değil tüm ortakların borcudur. Ortaklar tüm varlıklarıyla borçlara karşı sorumludur.

Adi Komandit Şirket: İki tip ortak vardır:

- 1) Komandite: borçlara karşı tüm mal varlığı ile sorumludur.
- 2) Komaditer: koyduğu sermaye kadar borçlara karşı sorumludur.

Sermaye Şirketleri: Tüzel kişi ve gerçek kişileri bir araya getirir.

Mutlaka taban bir sermaye vardır.

ortaklar sadece koydukları sermaye kadar borçlara karşı sorumludur.

Limited şirket ve hisseli komandit şirketin hisseleri işlem görmez. Bu hisseler sadece ortaklığı ifade eder. Hisseli komandit şirket adi komandit şirketin sermaye toplamının hisse senetlerinden oluşmuş halidir. Anonim şirkette ise hisse senetleri alım satımına konu olur. Limited şirketin kurulması için en az 2 kişi ve 5.000 sermaye olması gerekir. Anonim şirketin kurulması için en az 5 kişi ve 50.000 sermaye gereklidir.

SPK'nın Anonim Şirketi: Çok büyük ölçekli şirketlerdir.

ÖR/ Bankalar, sigorta şirketleri

Sermaye yapıları çok büyüktür.

Tamamen halka açıktır.

SPK'nın kurallarına göre yönetilir.

- KOLLEKTİF ŞİRKET -

Ticari bir işletmeyi bir ticaret ünvanı altında işletmek amacıyla gerçek kişiler arasında kurulmuş ve ortakların sorumluluğu tüm mal varlıkları ile mesul bulunan şirket tipidir.

Özellikleri:

- Kollektif şirket yalnızca gerçek kişiler arasında kurulabilir.
- ortakların şirket alacaklılarına karşı olan sorumluluğu tüm mal varlıkları ile değerlendirilmektedir

- Ortak sayısı en az 2 olmalıdır.

- Kollektif şirket bir tüzel kişiliğe sahiptir. Bu nedenle mutlaka bir ticaret ünvanına sahip olması gerekir. X kollektif şirketi gibi

mutlaka
olmalı.

Kurmak için:

- Ticaret alanında gerekli belgeler alınmalı ve kayıt yapılmalı
- Noterden sözleşme düzenlenip onaylanmalı
- Defterler noterde onaylatılmalı

Kuruluş işlemleri:

1) Sermayenin nakit değerlerden oluşması:

ÖRNEK/2 gerçekte kişi bir araya gelerek bir kolektif şirket kurmak için gerekli çalışmalarını tamamlanmışlardır. Bu çalışmalar sırasında oluşan 2000 + 250 KDV'li kuruluş masrafı 1. ortak tarafından ödenmiştir. Ortaklar birbirine eşit olan sermaye paylarını nakten kasaya şirketin tescilini tamamladığı tarihte ödemişlerdir. Daha sonra ortaga olan borç nakten ödenmiştir. Kolektif şirketin kuruluş sırasındaki sermayesi 20.000 TL'dir.

501. Ödenmemiş S.	20.000	
	500. Sermaye	20.000
	01. 10.000	
	02. 10.000	
770. GYG	2.000	
191. ind KDV	250	
	331. Ortaklara Borçlar H	2.250
100. Kasa	20.000	
	501. Ödenmemiş S.	20.000
331. ortaklara Borçlar H.	2.250	
	100. Kasa	2250

2) Nakdi sermaye ile birlikte aynı sermayenin getirilmesi:

ÖRNEK/3 gerçekte kişi 30.000 TL'lik bir kolektif şirket kurmak için gerekli çalışmalarını tamamlamışlardır. Bu başvurular sırasında oluşan giderler 1500 + 200 KDV şeklindedir. Bu tutar 3. ortak tarafından ödenmiştir. Tescilli tabiiyet ortaklar sermaye kayma borçlarını şirkete ödemişlerdir.

- I. ortak sermaye kayma borcunu nakten ödemiştir.
- II. " " " " borcuna karşılık şirkete 10 adet bilgisayar getirmiştir.
- III. ortak borcuna karşılık elinde bulunan 2 yıl vadeli devlet tahvilleri şirkete devretmiştir.

501. Ödenmemiş S.	30.000	
	500. Sermaye	30.000
	01. 10.000	
	02. 10.000	
	03. 10.000	
770. GYG	1500	
191. ind KDV	200	
	331. ortaklar borçlar	1700
	03. ortak	
100. Kasa	10.000	
255. Demirbaşlar	10.000	
112. K. K. T. S. B	10.000	
	501. Ödenmemiş S.	30.000
331. ortaklara Borçlar	1700	
03.	100. Kasa	3000

Özel tahvil
alsaydı 111

3) SERMAYE OLARAK TICARİ İŞLETME KÖVÜLMESİ -

Bay A ile Bay B 62400'er TL'lik sermaye paylarına sahip 2 ortaklı bir kolektif şirket kurmuşlardır. Bay A sermaye borcunun tamamını nakit olarak yerine getirmiş ve ayrıca kuruluş gideri olan 2000+250 KDV'lik masrafı cebinden ödemiştir. Bay B ise kendisine ait ticarethaneyi aşağıda belirtilen koşullarla yeni kurulan şirkete devretmiştir. İlgili ticarethanein son bilançosu aşağıdaki gibidir.

Aktif		Pasif	
100. Kasa 14.400		320. Satıcılar 48.000	
102. Bankalar 42.000		500. Sermaye 84.000	
250. Demirbaşlar 72.000		(-) Dönem net zararı 21.600	
(-) 157. Birikmiş A. 18.000			
110.400	110.400		

Devir Koşulları

Kasa ve Bankalar bilançodaki tutarları ile yeni kurulan şirkete devredilmiştir. Demirbaşlar ise muhasebe değeri ile devredilmiştir. Satıcılar bilançodaki değer üzerinden yeni kurulan şirkete devredilmiştir.

501. Ödenmemiş Sermaye	124.800
500. Sermaye	124.800
01. A ortağı 62.400	
02. B ortağı 62.400	

770. GYG	2000
191. ind KDV	250
331. ortaklara Borçlar	2250
01. A ortağı	

100. Kasa	62400
501. Ödenmemiş S.	62400
01. A ortağı	

ikinci ortağın devrettikleri : 100. Kasa 14.400 (+)
 102. Bankalar 42.000 (+)
 250. Demirbaşlar (72.000 - 18.000) = 54.000 (+)
 320. Satıcılar 48.000 (-)

Toplam = 62.400 TL yeni kurulan şirkete devredilmiştir.

100. Kasa	14.400
102. Bankalar	42.000
250. Demirbaşlar	54.000
320. satıcılar	48.000
501. Ödenmemiş Sermaye	62.400

→ Satıcılar 70.000 olsaydı;
 $11.400 - 70.000 = 40.400$

100. Kasa	14.400	
102. Bankalar	42.000	
250. Demirbaşlar	54.000	
320. satıcılar		70.000
501. Ödenmemiş S.		40.400

* Devir sırasında getirdiği sermaye getirmesi gereken tutardan küçük ise 501'e aynı kaydedilir.

→ Satıcılar 20.000 olsaydı
 $11.400 - 20.000 = 90.400$

100. Kasa	14.400	
102. Bankalar	42.000	
250. Demirbaşlar	54.000	
320. satıcılar		20.000
501. Ödenmemiş S.		62.400
331. ortaklara Borçlar		28.000

* Devir sonunda getirdiği sermaye getirmesi gereken tutardan küçük ise aradaki fark 331'e alacak kaydedilir.

4) Sermaye taahhütünde gecikme olması.

İki ortak 30.000'er TL sermayeli bir kolektif şirket kurmuştur. Kuruluş sırasında oluşan $2500 + 270$ ₺ DV'lik masraf 1. ortak tarafından ödenmiştir. Sözleşme hükümlerine göre ortaklar tescil tarihinden itibaren 3 ay içerisinde sermaye koyma borçlarının tamamını nakit olarak yerine getireceklerdir. Borcunu bu belirtilen sürede yerine getirmeyen ortak borca tutarının %10'u kadar tazminat ve geciken her ay için basit faizden %1 gecikme faizi ödeyecektir. 1. ortak belirtilen sürede sermaye koyma borcunu şirkete ödemiştir. 2. ortak ise 6. ayın sonunda borcunu şirkete ödemiştir. Bu gecikme ilgili ortağa hatırlatılmış ve ortak gecikme cezalarını kabul ederek bir ay sonra kalan borcunu da ödeyeceğini taahhüt etmiştir.

501. Ödenmemiş S.	60.000	
500. sermaye		60.000
01. ortak 30.000		
02. ortak 30.000		
770. GYG	2500	
191. ind KDV	270	
331. ortaklara Borçlar H.		2770
01. ortak		
100. Kasa	30.000	
501. Ödenmemiş S		30.000
01. ortak		

* İkinci ortak 6. ayın sonunda borcunu ödemiştir. Yani 3 ay gecikmiştir.

Tazminat \rightarrow %10 \Rightarrow 3.000
Gecikme faizi \rightarrow %1 \Rightarrow $300 \times 3 \text{ ay} = 900$

+
3900

100. Kasa	30.000
131. Ortaklardan alacaklar H	3.900
Sol. Ödenmemiş S	30.000
02 = 30.000	
679. Diğer olağan dışı gelirvek.	3.000
642 - Faiz gelirleri	900

KOLLEKTİF ŞİRKETLERDE SERMAYE DEĞİŞİKLİĞİ

Şirketler neden sermaye değişikliği yapar?

- 1) Kuruluş sırasında oluşturulan sermayenin eksik hesaplanmış olması; Yeni Amaca yönelik sermayenin eksik hesaplanması
- 2) Gelişen iş hacmi ve beklenmeyen koşullar nedeniyle mevcut sermayenin yetersiz kalması; Üretilen ya da alınıp satılan ürünün birden çok rakat görmesi

ya da ülke içinde alındaki gelişmelerin artması örnek gösterilebilir. ÖZ inşaat sektörü

- 3) Paranın satın alma gücündeki olumsuz etki: Enflasyon

SERMAYESİNİ ARTTIRAN BİR ŞİRKET

→ Sözleşme değişikliği yapar.

- Bu değişiklikler ticaret sicil gazetesinde ilan edilmelidir.
- Eski sözleşme ve yeni sözleşme aynı anda gazete de yayınlamalıdır.

SERMAYE ARTTIRIM ŞEKİLLERİ

1) Mevcut Sermaye Paylarının arttırılması:

ÖR/ 2 ortaklı bir kollektif şirkette ortakların sermaye payları birbirine eşit olup 20.000 TL'dir. Ortaklar gelişen işlemler hacmi nedeniyle toplam sermayeyi 60.000 TL'ye çıkarma kararı almışlardır. Bunun için her iki ortakta mevcut paylarını arttırmak amacıyla şirkete nakten ödemedeki bulmuşlardır.

Sol. Ödenmemiş S.	20.000	
500. Sermaye	20.000	} arttırdığı miktar kadar kayda alınır. 40000 TL; 60000 yapmak için 20.000 arttırılmış.
01. ortak 10.000		
02. ortak 10.000		
100. Kasa	20.000	
Sol. Ödenmemiş S	20.000	

2) Kârın dağıtılacağı kısmın sermayeye ilave edilmesi

Dönem sonu kârın sermayeye birakılmasıdır.

ÖR/ 3 ortaklı bir kollektif şirkette:	
1. ortağın sermaye payı = %10	4.000
2. " " " = %30	12.000
3. " " " = %60	24.000

Geçen dönem sonunda oluşan kâr 40000 TL'dir. Ortaklar önce Sermaye arttırım kararı almışlar daha sonra sermaye artışının mevcut kârın tamamını sermaye payları oranında sermayeye ilave edilmesi şeklinde ödemesine karar vermişlerdir.

501. Ödenmemiş S.	40.000	
	500. Sermaye	40000
	01. ortak	4.000
	02. ortak	12.000
	03. ortak	24.000

570. Geçmiş yıl kârları	40.000	
	501. Ödenmemiş S.	40000

* Geçmiş yıl kârları dönem net kârının yeni yıla yansımış halidir. Hesaplar birbirine devredilir.

3) Dışarıdan Şirkete Ortak Alınması -

- 1- Getirdiği tutar kadar paya sahip olması
- 2- Getirdiği tutardan daha fazla paya sahip olması
- 3- Getirdiği tutardan daha az paya sahip olması

1) Payları birbirine eşit ve 20.000 TL'lik sermayeye sahip olan bir kolektif şirkette ortaklar sermayenin 10.000 TL arttırılmasına karar vermiş, bu amaçla şirkete yeni bir ortak almışlardır. Yeni gelen ortak 10.000 TL'lik nakdi sermaye payını şirkete ödemiş. Yeni oluşan sermayenin 1/3'e sahip olmuştur.

$$\begin{aligned} \text{Eski sermaye} &= 20.000 \text{ TL} && \rightarrow \text{I. ortak} = 10.000 \\ & && \rightarrow \text{II. ortak} = 10.000 \\ \text{Yeni gelen sermaye} &= 10.000 \text{ TL} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Yeni sermaye} &= 30.000 \text{ TL} \\ \text{Yeni ortak payı} &= 10.000 \text{ TL} \rightarrow \text{III. ortak} \end{aligned}$$

501. Ödenmemiş S.	10.000	
	500. Sermaye	10.000
	III. ortak	
100. Kasa	10.000	
	501. Ödenmemiş S.	10.000

2) Yukarıdaki veriler aynı olmak koşuluyla 3. ortak getirdiği sermaye tutarı karşılığında yeni oluşan sermayenin %20'sine sahip olmuştur. Aradaki fark eski ortakların sermaye paylarına ilave edilmiştir.

$$\begin{aligned} \text{Eski sermaye} &= 20.000 && \rightarrow \text{I. 10.000} \\ & && \rightarrow \text{II. 10.000} \\ \text{Yeni gelen sermaye} &= 10.000 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Yeni sermaye} &= 30.000 \\ \%20'si \text{ 3. ortak} &= 6.000 \text{ geri kalan } 24.000 \text{ iki ortaka paybş-} \\ & \text{tirilmiş.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{I. ortak} &= 12.000 \\ \text{II. ortak} &= 12.000 \\ \text{III. ortak} &= 6.000 \end{aligned}$$

Sol. Ödenmemiş S.	10.000	
	500. sermaye	10.000
	I. 2.000	
	II. 2.000	
	III. (6.000)	
100. Kasa	10.000	
	Sol. Ödenmemiş S.	10.000

3) Yukarıdaki örnek verileri aynı olmak koşuluyla yeni gelen ortak yeni oluşan sermayenin %40'ını almıştır. Aradaki fark eski ortakların sermayesinden karşılanmıştır.

$$\text{Eski sermaye} = 20.000 \quad \rightarrow \text{I. } 10.000$$

$$\rightarrow \text{II. } 10.000$$

$$\text{Yeni gelen sermaye} = 10.000$$

$$\text{Yeni sermaye} = 30.000$$

$$\text{III. ortak } \%40 = 12.000$$

$$\text{I. ortak} = 9.000$$

$$\text{II. ortak} = 9.000$$

Sol. Ödenmemiş S.	12.000	
	500. sermaye	12.000
	III.	
100. Kasa	10.000	
500. Sermaye	2.000	
01/ 1.000		
02/ 1.000		
	Sol. Ödenmemiş S.	12.000

- SERMAYE AZALTIMI -

Sermaye arttırımında izlenen yol ile sermaye azaltımında yapılacak olan aynıdır. (Sözleşme)

Şirketin Sermaye Azaltım Nedenleri

- 1) Kuruluş sırasında sermayenin gereğinden fazla hesaplanmış olması
- 2) oluşan zararın sermayeden karşılanması gereği
- 3) Herhangi bir nedenle ortaklardan bir veya birkaçının şirketten çıkması ya da çıkarılması.

Mevcut Sermaye Paylarının Azaltılması

3 ortaklı kolektif şirkette ortakların sermaye payı birbirine eşit olup toplam sermaye 90.000 TL ortaklar sermayenin %30'unun hiç kullanılmadan altın alındığını gerekçe göstererek sermayelerin azaltılmasına karar vermiş ve 10 gün sonra şirketin bankadaki hesabından sermaye payları ortaklara ödenmiştir.

500. Sermaye	27.000	
I. 9.000		
III. 9.000		
IV. 9.000		
<hr/>		
331. ortaklara Borçlar H.	27.000	
<hr/>		
331. ortaklara B. H.	27.000	
102. Bakalar	27.000	

*** SERMAYE AZALTIMININ ZARARLARI KARŞILAMASI**

2 ortaklı kolektif şirkette geçen dönem sonunda oluşan zarar 20.000 TL'dir. ortaklar zararın karşılanması hususunda yaptıkları toplantı sonunda zararın sermayeden karşılamasına karar vermişlerdir

131. ortaklardan alacaklar	20.000	
580. Geçmiş yıl zararları	20.000	
<hr/>		
500. Sermaye	20.000	
01		
02		
<hr/>		
131. ortaklardan alacaklar	20.000	

- KOLEKTİF ŞİRKETLERDE KÂR DAĞITIMI -

1) Karın ortaklar arasında sermaye paylarına göre dağıtılması:

2 ortaklı bir kolektif şirkette 1. ortağın payı %30, 2. ortağın payı %70'dir. Geçen dönem sonunda oluşan kâr 40.000 TL olup kâr dağıtım kararı alındıktan 20 gün sonra ortaklara kâr payları şirket tarafından verilmiş ve birer çekle ödlenmiştir.

570. Geçmiş yıl kârları	40.000	
331. ortaklara B. H.	40.000	
01. 12.000		
02. 28.000		
<hr/>		
331. ortaklara B. H.	40.000	
103. Verilen çekler	40.000	

2) Karın ortaklar arasında eşit dağılımı: (sermaye payları birbirine yakın)

2 ortaklı bir kolektif şirkette 1. ortağın payı %45, 2. ortağın payı %55'tir. Her 2 ortak da şirket gelirine eşit kârler vermekte ve şirket sözleşmesinde kârın eşit dağıtılması hükmü yer almaktadır. Geçen dönem sonunda oluşan kâr 20.000 TL olup, kâr dağıtım kararı 10 gün sonra ortaklara kâr payları banka havalesiyle hesaplarına yatırılmıştır.

570. Geçmiş yıl kârları	20.000	
331. Ortaklara Borçlar	20.000	
10 = 10.000		
20 = 10.000		

331. ortaklara Borçlar

20.000

102. Bekalar

20.000

9

3) Ortakların Sermaye Paylarına Belirli Faiz Çalıştırarak, kalan kârın ortaklar arasında eşit dağıtılması

*Hisse payları farkı varsa, eşitlik sağlamak amaçlı yapılır.

*Kâr iki parçaya ayrılır - 1) Sermaye payları
2) Eşit kâr dağıtımı

ÖR/ 3 ortaklı bir kolektif şirkette 1. ortağın payı %10, 2. ortağın payı %30, 3. ortağın payı %60'dır. Şirket sermayesi 50.000 TL olup geçen dönem sonunda oluşan kâr 35.000 TL'dir. Ortaklar kârın dağıtımında şirket sözleşmesinde yer alan hükme göre önce sermaye paylarını cari faiz oranı üzerinden bir faiz çalıştıracaklar ve kalan kâr ortaklar arası eşit paylaşılacaktır. (Yıl sonu cari faiz oranı %10)

1. ortak $\rightarrow 50.000 \times \%10 = 5.000 \Rightarrow \%10 = 500$ TL kâr payı
2. ortak $\rightarrow 50.000 \times \%30 = 15.000 \Rightarrow \%10 = 1.500$ " " "
3. ortak $\rightarrow 50.000 \times \%60 = 30.000 \Rightarrow \%10 = 3.000$ " " "

5.000 TL

Cari faiz oranıyla
oluşan kâr

35.000 - 5.000 = 30.000 TL eşit olarak dağıtılır.

570. Geçmiş yıl kârı

35.000

331. ortaklara borçlar

1. ortak

10.500

2. ortak

11.500

3. ortak

13.000

331. ortaklara Borçlar

35.000

103. Verilen Gekler

35.000

4) Şirket yöneticisine kârdan belirli bir prim verilip, kalan kârın ortaklar arasında sermaye paylarına göre dağıtılması

ÖR/ 4 ortaklı bir kolektif şirkette 1. ortak %10, 2. ortak %20, 3. ortak %20 ve 4. ortak %50 paya sahiptir. Yönetici ortak olan 1. ortak sözleşme hükümlerine göre elde edilen kârdan öncelikle %20 prim alacak, kalan kâr ortaklar arasında sermaye paylarına göre dağıtılacaktır. Geçen dönem sonu oluşan kâr 40.000 TL'dir.

1. ortak $\rightarrow 40.000 \%20$ 'si $\rightarrow 8.000$ prim $40.000 - 8.000 = 32.000$ kalan kâr
 $32.000 \%10 \rightarrow 3.200$
1. ortak $\rightarrow 11.200$

2. ortak $\rightarrow 32.000 \%20 = 6.400$

3. ortak $\rightarrow 32.000 \%20 = 6.400$

4. ortak $\rightarrow 32.000 \%50 = 16.000$

* 1. ortak prim almasıyla kârda çok küçük bir pay alacaktı ve bu adaletsizlik olurdu.

590. Geçmiş Y. K	40.000
331. ortaklara B.	40.000
1. ortak 11.200	
2. ortak 6400	
3. ortak 6400	
4. ortak 16.000	

331. ortaklara B.	40.000
103. Verilen çekler	40.000

5) Ortalama Sermaye Yöntemine Göre Kârın Dağıtımı

İlgili ortaklar kâr paylarını tutar ve tarih olarak baz alır. Geç sermaye payı getiren ortak, az kâr alır.

Ör 2 ortaklı bir kolektif şirkette ortakların getirdiği sermaye oranları aşağıdaki gibidir. (sermaye payları eşit)

	TARİH	TUTAR	KULLANILAN AY SAYISI	SERMEYE SAYISI (BRM)
1. ortak	20 Nisan	10.000	8	80.000
	18 Haziran	15.000	6	90.000
	25 Ekim	20.000	2	40.000
				<u>210.000</u>

Not: Şirketlerin ödeme ile ilgili dikkate aldığı tarih 1-15 'i arasındadır. Yani 15'ine kadar yapılan sermaye payı ödemeleri o aya dahil edilir. 15'inde sonrakiler 1 sonraki aya dahil edilir.

	TARİH	TUTAR	KULLANILAN AY SAYISI	SERMEYE SAYISI (BRM)
2. ortak	20 Nisan	30.000	8	240.000
	4 Ağustos	10.000	5	50.000
	16 Eylül	5.000	3	15.000
				<u>305.000</u>

Dönem sonunda oluşan kâr 20.000 TL olup kâr dağıtımında ortalama sermaye yöntemi dikkate alınacaktır.

515.000 brm sermaye kullanılarak 20.000 kâr elde edilirse 1. ortak ne kadar kâr elde eder?

$$\frac{515.000}{210.000} \times 20.000 = \frac{20.000 \times 20.000}{515.000} = 8.150 \text{ TL } 1. \text{ ortak}$$

$$20.000 - 8.150 = 11.850 \Rightarrow 2. \text{ ortak}$$

1. ortak daha kâr elde etmiştir. Çünkü sermaye ödemelerini Kasım'da bitirmiştir. 2. ortak ise Ekim'de bitirmiştir.

- ZARARIN DAĞITIMI -

Şirketin geçen dönem sonu zararı 30.000 TL'dir. Sözleşme hükümlerine göre kar-zarar dağıtımında sermaye pay oranları dikkate alınacaktır.

1. ortak → %30

2. ortak → %70

*Ortaklar bu zararlarını 1 hafta sonra nakten ödemişlerdir.

131. Ortaklardan A.	30.000	
1.0 → 9.000		
2.0 → 21.000		
	580. Geçen Yıl Zararı	30.000
100. Kasa	30.000	
	131. Ortaklardan Alacaklar	30.000

- KOLLEKTİF ŞİRKETTE TASFİYE -

Tasfiye ⇒ tamamlamak, bitirmek, ortadan kaldırmak, işi sona erdirmek anlamına gelir.

Tasfiye Memuru

Görevleri:

- Tasfiye başı bilançosu çıkarmak
- Ortakların zarara uğraması olmamasını, haklarını gözeterek en kısa sürede alacakları paraya çevirmek, borçları tahsil etmek, mal varlığını paraya çevirmek

İşletmenin hala nakit tutarı varsa (kar dağıtım gibi) ortaklara dağıtılır.

Borç varsa ortakların şahsi cari hesaplarından talep edilir. Para getirilir, borç kapanır, işlem sona erer.

Tasfiyeye neden olan durumlar:

- Sözleşmede belirtilen sürenin dolması
- Şirket sermayesinin 2/3'ünün kaybedilmiş olması
- Başka bir şirketle birleşme
- Şirketin veya ortaklardan birinin iflası
- Sözleşmede yer alan amaca ulaşılması veya ulaşılmasının imkansız hale gelmesi
- Sözleşmede yer alan özel fesih nedenlerinin ortaya çıkması
- Mahkeme kararı

- TASFİYE İŞLEMLERİNİN -

- MÜHASEBELEŞTİRİLMESİ -

- TASFİYE İŞLEMLERİNİN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ -

ÖRNEK

İki ortaklı ve payları birbirine eşit olan bir kolektif şirkette, ortaklar farklı uğraş alanlarında faaliyet göstermek amacıyla şirketi tasfiye etme kararı almıştır.

1. ortak tasfiye memuru olarak seçilmiş ve süreci başlatmak için aşağıda yer alan tasfiye dönemi başı bilançosunu çıkarmıştır.

X kolektif şirketi tasfiye dönemi başı bilançosu

	baş		bilançosu
100. Kasa	10.000	300. Borçlu Kredileri	90.000
102. Bankalar	8.000	320. Satıcılar	180.000
110. Hisse senetleri	6.000	391. Hesaplan KDV	29.000
120. Alıcılar	16.800	500. Sermaye	350.000
153. Tic. maddeler	190.000	591. Dönem net zararı	(-) 96.2000
191. Ind. KDV	24.000		
255. Demirbaşlar	380.000		
(-) 257. Birikmiş A	82.000		
	552.900		552.900

* Şirketin kasası kapatılır para bankalara aktarılır.

TASFİYE İÇİ İŞLEMLER

1) Kasadaki tüm nakit tutar bankadaki hesaba aktarılarak bundan sonraki işlemlerin tadavü banka kredisiyle gerçekleştirilmiştir.

102. Bankalar		10.000
	100. Kasa	10.000

2) Hisse senetleri 5.400 TL'den satılmıştır.

102. Bankalar		5.400
	655. Menkul kıymet satış zararı	600
	110. Hisse senetleri	6.000

3) Alıcılardan 16.000 TL tahsil edilmiş kalem kısmın tahsil edilemeyeceği anlaşılmıştır.

102. Bankalar		16.000
	689. Diğer olağan dışı gider ve zararlar	800
	120. Alıcılar	16.800

4) Demirbaşlar 360.000 + %10 KDV'den satılmıştır.

257. Birikmiş A-		82.000
	102. Bankalar	396.000
	255. Demirbaşlar	380.000
	391. Hesaplan KDV	36.000
	679. Diğer olağan dışı gelir ve zararlar	62.000

102. Bankalar		98.000
	8.000	180.000
	10.000	27.700
	5.400	56.300
	16.000	396.000
	396.000	198.000
	198.000	362.000
	633.400	362.000
		271.400

477.900

5) Bankaya olan borç, faizi ile birlikte 98.000 TL olarak ödenmiştir.

300. Banka Kredileri	90.000
780. Finansman giderleri	8.000
102. Bankalar	98.000

6) Satıcılara olan borç, bilançodaki mevcut değeri üzerinden ödenmiştir.

320. Satıcılar	180.000
102. Bankalar	180.000

7) Ticari mallar 180.000 + %10 KDV'den satılmıştır.

102. Bankalar	198.000
600. Yurt içi satışlar	180.000
391. Hesaplanan KDV	18.000
621. Stmm	180.000
153. Ticari mallar	180.000

8) Tasfiye dönemi içinde toplam 25.000 + 2700 KDV'lik tasfiye gideri ödemesi yapılmıştır.

770. GYG	25.000
191. ind KDV	2.700
102. Bankalar	27.700

9) Tasfiye memuru KDV hesaplarını kapatır.

391. Hesaplanan KDV	83.000	391. Hesaplanan KDV	36.000	191. ind KDV	2700
			18.000		24.000
			29.000		
			26.700		
			56.300		

10) Kâr ve zararın hesaplarının kapatılması

690. Dönem K/Z

6 ile başlayan gelirler	6 ile başlayan giderler
-------------------------	-------------------------

* Bu hesaba deüredilen tüm gelir ve gider hesapları 6 ile başlanmaktadır. 7 ile başlayan gider hesapları yarıyıl hesaplarıyla 6 ile " hesaplara dönüştürülür.

781. Finansman giderleri Y/H	8.000
771. GYG Yarıyıl H	25.000
780. Finansman giderleri	8.000
770. GYG	25.000

660. Kısa vadeli Borçlanma giderleri	8.000
632. GYG	25.000
781. Finansman giderleri Y/H	8.000
770. GYG - Yarıyıl H	25.000

690. Dönem K/Z

224.400

655. menkul kıymet satış zararı 600.
689. Diğer olağın dışı gider ve 2. 800
621. STmm 190.000
660. Kısa vadeli Borçlanma gideri 8.000
632. GYG 25.000

690. Dönem K/Z

224.400 | 242.000

17.600

679. Diğer olağın dışı gelir ve kârlar 62.000

600. Yurt içi satışlar 180.000

690. Dönem K/Z 242.000

690. Dönem K/Z

17.600

590. Dönem net kârı 17.600

Tasfiye dönemi sonu itibarıyla net olarak 17.600 TL kâr vardır. Bu hesaba kapatılır.

590. Dönem net kârı

17.600

500. Sermaye

390.000

591. Dönem net zararı 96.200

331. ortaklara borçlar 271.400

* ortaklara borçlar hesabıyla bakiyelerin bakiyesi eşit olmalıdır.

331. ortaklara Borçlar

271.400

102. Bakiyeler

271.400